

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/form/r7365650856,BILSKI-Jozef.html>
2022-08-18, 12:54

BILSKI Józef

Osoba

BILSKI Józef

Urodzony

1880

Zmarł

1958

Opis

organizator i dowódca kompanii powidzkiej, por. WP. Ur. 9 V w Powidzu. Przed I wojną światową pracował jako policjant. Zmobilizowany w 1914 r. do armii niemieckiej walczył awansując do stopnia st. sierżanta. Na pocz. XI 1918 r. przybył służbowo do Poznania nawiązując kontakt z POWZP. Wszedł w skład tzw. Rady Jedenastu, kierownictwa tej organizacji.

Będąc w służbie czynnej w dowództwie V KA przekazywał informacje o oddziałach niem. Skierowany został do Powidza, gdzie 13 XI 1918 r. z jego inicjatywy utworzono RŻ, przekształconą potem w Radę Żołnierzy i Obywateli z B. na czele. Doprowadził do utworzenia Straży Obywatelskiej (SL), gniazda „Sokoła” i polonizacji lokalnych urzędów. Nawiązał kontakt z POW ze Słupcy oraz oddziałami WP w Koninie i Kaliszu. Z mieszkańcami Powidza skutecznie nie dopuścił do stacjonowania Grenzschtzu w P. Stojąc na czele kompanii powidzkiej zdobył szturmem 28/29 XII 1918 r. odwach Grenzschtzu w Anastazewie.

Nad ranem 29 XII dołączyła grupa 43 żołnierzy chor. Bognera z 3 bat. 29 p.p. z Konina. Wspólnie opanowano placówkę Grenzschtzu w Szydłowcu. Następnie udano się do Witkowa, gdzie na wspólnej zbiórce proklamowano niepodległość. W czasie walk pod Zdziechową B. przybył z kompania do

Gniezna. 4 I 1919 r. awansowany na ppor. Na rozkaz ppłk. K. Grudzielskiego wyruszył na front północny, walcząc na czele kompanii pod Nakłem, Dębogórą, Szubinem, Szczepicami, Smogulcem, Paterkiem i Szamocinem. Po zdobyciu Szubina został 11 I 1919 r. komendantem miasta, później na czele swojej kompanii w 1 batalionie 4 PSW. W VI 1919 r. zwolniony do rezerwy ze wzgl. na stan zdrowia. Później ponownie służbie zawodowej.

Jesienią 1939 r. wysiedlony z rodziną do Niwki k. Daleszyc w woj. kieleckim. Tam należał do AK. Zmarł w 1958 r. i pochowany na cmentarzu w Miłosławiu. Żonaty z Marią Szeszycką z Powidza, z którą wychował 2 synów i 2 córki. Jego dwaj bracia, Marian i Wojciech, także walczyli w kompanii powidzkiej. Odznaczony m.in. KKOOP, KW, WKP i Medalem Niepodległości. Jego imieniem nazwano jedną z ulic Powidza.

Bibliografia

T. Szeszycki, Bilski Józef (1880-1958), (w:) Powstańcy wielkopolscy. Biogramy uczestników powstania wielkopolskiego 1918-1919, t. VIII, red. B. Polak, Poznań 2010, s. 29-30.

Autor wpisu

Janusz Karwat